

Twentse artsen: ‘Tijd voor een andere aanpak, niet alleen naar sterfte kijken’

ENSCHEDDE - De dwingende lockdown heeft lang genoeg geduurd. Verpleeghuizen, sportscholen: gooi ze maar weer open. Twee Twentse specialisten, Alaattin Ozdemir en Jan Grandjean, [steken hun nek uit](#) voor een bredere kijk op de coronacrisis.

Frank Timmers & Lucien Baard • 16 mei 2020, 09:06

©WWW.RIKKERTHARINK.NL

De twee artsen vinden dat we veel meer terug moeten naar het oude normaal. „Er moet hoe dan ook een keer gestopt worden met het aanjagen van een angstcultuur. Gewoon leven. Maar wel gezond leven. Mensen moeten hun eigen weerstand op peil brengen.”

Boodschap

Dat is vooral de boodschap van twee Twentse specialisten: Alaattin Ozdemir en Jan Grandjean. Ozdemir is cardio-anesthesioloog en intensivist. Grandjean is hoogleraar aan de Universiteit Twente en hartchirurg. Beiden zijn ze als arts verbonden aan het Medisch Spectrum Twente, maar ze doen hun pleidooi nadrukkelijk ‘op persoonlijke titel’.

Doel: het debat aanjagen over een bredere aanpak van corona. „Wat is het langetermijndoel? Laten we keuzes gaan maken tussen: ‘terug naar een lockdown’, of een open samenleving die vertrouwen krijgt in het herstelvermogen van de mens. Vooral door de eigen weerstand te verhogen. Het antwoord ligt voor de hand, als je de sociale, geestelijke en economische impact, en de medische gevolgen voor andere niet-coronapatiënten in ogenschouw neemt.”

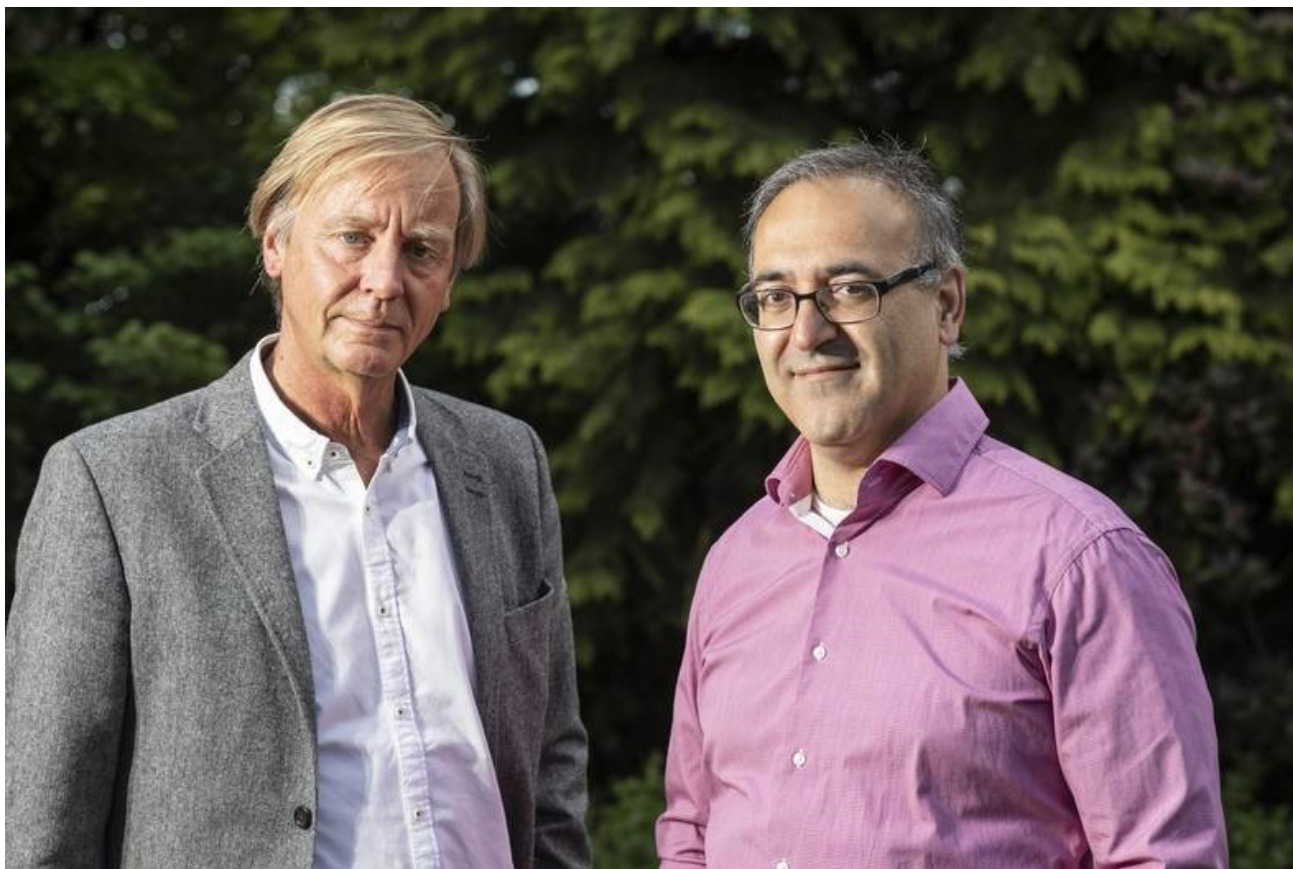
Afgeschaald

Grandjean en Ozdemir zijn ervan overtuigd dat er onder andere patiënten ook doden zijn gevallen, of dat zij nu meer schade hebben, ‘omdat hun zorg is afgeschaald ten gunste van Covid-19’. De Twentse specialisten vinden dat dit aspect bij een volgende uitbraak in de maatregelen moet worden onderzocht en meegenomen.

Berichtgeving

De artsen hebben zich de afgelopen weken, waarbij hun werkzaamheden met meer dan 50 procent zijn teruggelopen, verdiept in het geheel. Ze hebben gekeken naar virussen, immuniteit, behandelmethode, ware sterfte, statistieken en de wijze waarop de maatschappij reageert op de berichtgeving. Op tafel komen grafieken, cijfers en rapporten die hun verhaal ondersteunen. „Wij moeten niet enkel sec naar sterftcijfers kijken, maar naar het cijfer in relatie tot de totale bevolking. De tijd is rijp voor meer reflectie.” Wat zij nu zien, zeggen ze, is dat er in de griepperiode van 2 jaar geleden, vorig jaar en nu, geen significante verschillen in het totaalcijfer te ontdekken vallen.

(Tekst gaat verder onder de foto.)

©WWW.RIKKERTHARINK.NL

Er moet ook een plan-B zijn, zeggen ze. Ook met het oog op een nieuwe uitbraak. „Het coronavirus zal niet verdwijnen. En alles is er nu op gericht dat er een vaccin komt. Maar wat nou, als er niet snel een goed vaccin komt, zonder noemenswaardige bijwerkingen? Die kans is heel reëel. Dus zullen we naar een werkbare oplossing moeten zoeken.”

Mogelijke antwoorden: „Bewust worden dat je zelf wat kan doen aan je eigen gezondheid om zo je weerstand op peil te brengen. Gezond leven is een simpel en effectieve maatregel. De overheid moet een gezonde levensstijl subsidiëren en promoten, zodat mensen weerstand hebben. Maar dat wordt helemaal niet genoemd in de maatregelen. Waarom niet? Daar breken we een lans voor.”

Paniek

In het begin was er algehele paniek. „Ook wij wisten niet waar we aan toe waren”, zeggen Grandjean en Ozdemir. „Er is steeds maar ingezoomd op het aantal besmettingen, ic-opnames en coronadoden. Niet op het aantal mensen dat genas. Mensen zijn buitenproportioneel angstig gemaakt.”

Op de foto staan ze niet 1,5 meter uit elkaar. Het is een statement. Social distancing is niet meer dan een schijnveiligheid, stellen ze. „Het virus verplaatst zich via kleine luchtpartikels. Bij normaal ademende mensen komt dat niet verder dan zo'n 2 meter. Maar het is bekend dat het virus zich makkelijk hecht aan partikels en zelfs grote afstanden kan afleggen.”

Keihard

Die wetenschap is voor hen geen rechtvaardiging voor de lockdown, zoals die nu is geweest. Er komen cijfers op tafel. „Covid-19 is een vervelend virus en heel besmettelijk, ja. Maar het is niet zo heel erg dodelijk zoals ons steeds is verteld. De CBS-cijfers tonen dat keihard aan. Er sterven in Nederland wekelijks zo'n 3000 mensen. Het percentage dat aan Covid-19 is gestorven is 3,3 procent. De coronasterfte op de gehele bevolking is maar 0,03 procent. Het is allemaal zo relatief. In totaliteit overlijdt in Nederland 1 op de 192 mensen. Dat was in 2018 zo, toen we een grote griepuitbraak hadden. En dat was ook zo in 2019. En kijk dan nu naar dit jaar, met corona. Dat is 1 op de 190. Dit is geen mening, dit zijn de feiten.”

Daarbij wijzen ze er ook op dat de slachtoffers voornamelijk in heel specifieke groepen vallen. „Jonge gezonde mensen zijn slechts incidenteel slachtoffer. Het virus treft vooral oudere mensen met overgewicht of andere grote gezondheidsproblemen. Meest mannen. De kans op overlijden aan corona in de andere bevolkingsgroepen is zeer gering. Waarom zouden jonge mensen niet meer kunnen sporten? Doe open die gyms. Het is juist in het belang van onze algehele gezondheid.”

De artsen onderschrijven wel dat er een zware verantwoordelijkheid is voor het beschermen van de kwetsbaren in de samenleving, zeker de ouderen. Maar verpleeghuizen voor bezoek op slot te doen vinden zij onmenselijk en buitenproportioneel. „De gezondheidswinst weegt niet op tegen het risico dat zij nu eenzaam doodgaan. Doodgaan hoort ook bij het leven. We horen het van veel ouderen: ik ga liever dood aan corona, dan dat ik eenzaam sterf.”